11

Sousoší Piety z roku 1746

KATALOGOVÉ ČÍSLO	1000161915
KRAJ	Jihomoravský kraj
OKRES	Znojmo
OBEC S ROZŠÍŘ. PŮSOBNOSTÍ	Znojmo
OBEC	Šatov
ČÁST OBCE	Šatov
KATASTRÁLNÍ UZEMÍ	Šatov
NÁZEV OBJEKTU V GIS	sousoší Piety
TYP	sousoší
KATEGORIE	objekt
SLOH	pozdní baroko
VZNIK	1746

ANOTACE

Velmi kvalitní pozdně barokní kamenosochařská práce sousoší Piety z roku 1746.

POPIS

Na vyvýšené mezi nad silniční komunikací Šatov – Hnanice je na architektonicky ztvárněném podstavci umístěno náročné barokní sousoší. Na širší kamenné základně zapuštěné v zemi stojí mohutný lapidární kvádr s pravoúhlým vybráním spodních bočních stran (do pravoúhlých vpadlin jsou volně vloženy kamenné hranolky). Na kvádru spočívá spodní část podstavce obdélného průřezu ukončená zúžením prostřednictvím oblounu a výžlabku. Nad zúžením vystupuje horní část podstavce evokující tvar kasule, která je na bocích konkávně projmutá a níže konvexně tvarovaná do volutových křídel. Na čelní straně je plocha lemovaná dvoustupňovou lištou dole na volutových křídlech stáčenou do reliéfních spirál, která vymezuje kasulovou vpadlinu, v níž se nachází reliéfní oválná kartuš dekorovaná nahoře mušlovým ornamentem a dole rozvilinou. V kartuši se nachází sekaný nápis v novověké kapitále: VENERATIONI / ILLI BEATAE VIRGINIS / DOLOROSAE OV(ATAE) MATRIS / EX STAT STATVA / OBLIGATO VIATORI //. Chronogram byl proveden k roku 1746; v překladu: K poctě blažené Panny bolestné slavné matky vystavěna socha prostému poutníkovi. Nad kartuší se v horní části v rozích vpadliny nachází kapitální písmena (iniciály) P a O (označující premonstrátský řád). Na zadní straně podstavce se v obdélném rámu dochoval z velké části již nečitelný fragment nápisu v novověké kapitále v kombinaci latiny a němčiny: (AD ERRICHT(VNG) - - - STATV - - - / ORD - - - PRAEMONSTR - - - / PFARRER IN SCHATTAU / 1746 //). Horní část podstavce je ukončena oblounem a mohutným výžlabkem vynášejícím vrcholovou římsu s hranou tvarovanou do oblounu. Na římse spočívá dvoustupňový postament sousoší zachyceného v životní velikosti. Sedící postava Bohorodičky má na kolenou položeno tělo mrtvého Krista sňatého z kříže. Pana Maria drží synovu hlavu ve vodorovné poloze pravou rukou, levicí zakrývá drapérií Kristovy boky. Pravá paže Ukřižovaného bezvládně spadá k postamentu, levou ruku má položenu na bedrech. Panna Marie je oděna ve splývaném šatu a dlouhém plášti, který má také přehozený přes hlavu; drapérie je výrazně zřasena do četných ostře řezaných záhybů. Nahé Kristovo tělo má pouze bederní roušku. Zarmoucená tvář matky je obrácena k synovi, oči má zavřené a ústa sevřená v tiché bolesti. Kristova hlava s delšími kadeřavými vlasy a plnovousem má v obličeji zachycen výraz mrtvého člověka se zavřenýma očima a pootevřenými ústy. Z temene hlavy Panny Marie vystupuje dochované torzo kovové svatozáře.

POPIS PAMÁTKOVÉ HODNOTY

Sousoší představuje umělecky kvalitní barokní zpodobení starobylého námětu křesťanské ikonografie na náročněji tvarovaném podstavci. Nápis s chronogramem v dekorativní kartuši na jeho čelní straně umožňuje přesnou dataci díla, nápis na zadní straně poukazuje na donátora díla, šatovského premonstrátského faráře dosazovaného Loucký klášterem. Sousoší osazené výrazně na mezi u silnice tvoří významný krajinotvorný prvek; na tomto místě je navíc umístěno patrně od samého počátku, neboť je s vysokou mírou pravděpodobnosti zachyceno již na mapě prvního vojenského mapování provedeného na Moravě v letech 1764–1768.

Zobrazit trvalý odkaz na tuto stránku

Stáhnout data v XLS

PAMÁTKOVÁ OCHRANA

- **kulturní památka rejst. č. ÚSKP 48912/7-8312 - sousoší Piety**

Fáze ochrany: již není památkově chráněno
Chráněno: 3. 5. 1958 - 31. 12. 1987

Zobrazit na mapě

• kulturní památka rejst. č. ÚSKP 107314 - sousoší Piety z roku 1746

Fáze ochrany: památkově chráněno

Chráněno: od 3. 1. 2025

Zobrazit na mapě

PLOŠNÁ PAMÁTKOVÁ OCHRANA

• památková zóna rejst. č. ÚSKP 2340 - Šatov

Fáze ochrany: památkově chráněno

Chráněno: od 22. 9. 1995

S
V
Z
J
Daniž
Šatov
Daniž
Daniž
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19